

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กองการยา
กรมวิชาการเกษตร
วันที่ 4 ก.ย. ๖๓
ที่ ๑๓ พ.ร. ๖๓
เวลา 13.43 น.

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขานุการกรม โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๙๖๕๔

ที่ กษ ๐๙๐๑/ ว ๑๓๕๙ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สำนัก ผชช./กพร./กตบ./สทน./กวม./กปร./กกย./กปอ./กขป./กสส./กสบ./กผน.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

กรมวิชาการเกษตรขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่าง ๑๘ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ทั้งนี้ให้ สวพ. ๑-๘ และศูนย์เครือข่ายส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

r. ๕

(นายพิเศษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ที่ กษ 0930/ว ๑๙๖๔
เรียน ผชช./ผอ.กลุ่ม/ศคย./ทพ.เภบท./งานเงินทุนฯ

- เพื่อทราบ
- เพื่อพิจารณา
- เพื่อดำเนินการ
-
-

วิภากร วัฒนกุล
๒๓ พ.ย. ๖๓
(นางสาววิภากร วัฒนกุล)
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองการยาฯ

ส่งผ่านระบบสารบรรณ กล่องสีฟ้า กล่องสีส้ม

วันที่ ๒๓ พ.ย. ๖๓ เวลา 14.4๖ น. ผู้ส่ง ร.๑๖๗

เดือนกุมภาพันธ์
ช่วงวันที่ 18 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2563

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศเย็นลง มีฝนตกบางพื้นที่	1. พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคแอนแทรคโนสหรือโรคกุ้งแห้ง (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> , <i>Colletotrichum capsici</i>)	โรคนี้อาจพบบนผลพริกที่เริ่มสุก หรือก่อนที่ผลพริกจะเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรกเป็นจุดหรือแผลชำยุบตัวเล็กน้อย ต่อมาแผลขยายใหญ่ลักษณะเป็นวงรีหรือวงกลม บริเวณแผลพบส่วนของเชื้อราเป็นตุ่มสีดำขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อนกัน ในสภาพที่อากาศชื้นจะเห็นเมือกเยิ้มสีส้มอ่อน ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลเน่า ผลพริกที่เป็นโรคนี้อาจโค้งงอบิดเบี้ยว ลักษณะคล้ายกุ้งแห้ง และร่วงก่อนเก็บเกี่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ หรือต้นกล้า จากแหล่งที่ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือกจากผลพริกที่ไม่เป็นโรค 2. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น 50 องศาเซลเซียส นาน 20-30 นาที ก่อนเพาะ 3. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดกันเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อไม่ให้แปลงปลูกมีความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบผลพริกเป็นโรค เก็บนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 5. หากพบว่าเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน 6. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค
	2. มันฝรั่ง	การเจริญเติบโตทางลำต้น	โรคใบไหม้ (เชื้อรา <i>Phytophthora infestans</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบล่างก่อน โดยด้านบนใบพบจุดแผลฉ่ำน้ำสีเขียวหม่นคล้ายถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ ตรงกลางแผลมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาล ขอบแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำสีดำ เมื่อพลิกดูด้านใต้ใบบริเวณตรงกัน ที่ขอบแผลจะมองเห็นเป็นละอองน้ำเล็กๆ สีขาวใสติดอยู่ แผลจะลุกลามออกไป ทำให้ใบไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาล ในที่สุด หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ อากาศเย็นและมีความชื้นสูง หรือในสภาพที่มีหมอกลงจัด โรคจะลุกลามอย่างรวดเร็วไปยังต้นอื่นๆ ทำให้มองเห็นใบไหม้แห้งกระจายเป็นหย่อมๆ ในแปลง อาจพบอาการโรคที่ส่วนของลำต้นและกิ่งก้าน แผลมีสีน้ำตาลหรือสีดำ เมื่ออาการรุนแรงลำต้นและกิ่งก้านจะหักพับ และแห้งตายอย่างรวดเร็ว หากโรคเข้าทำลายที่หัว จะทำให้หัวเน่า	<ol style="list-style-type: none"> หลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน ไถพลิกดินตากแดด 1-2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเชื้อโรคในดิน ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ ปรับระยะปลูกไม่ให้แน่นเกินไป เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค ไม่ให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการโรค ควรถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดเมโทมอร์ฟ 50% WG อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + แมนโคแซบ 8% + 64% WP อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคแซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 30 - 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรวาลิคาร์บ + โพรพิเนบ 5.5% + 61.3% WP อัตรา 40 - 50 กรัม

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก 5-7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค</p> <p>7. แปลงที่พบการระบาดของโรค</p> <p>หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชรวมทั้งหัวมันฝรั่งที่ตกค้างในแปลง นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เนื่องจากเป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค</p>

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุษผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก ศวกส.เพชรบูรณ์

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช